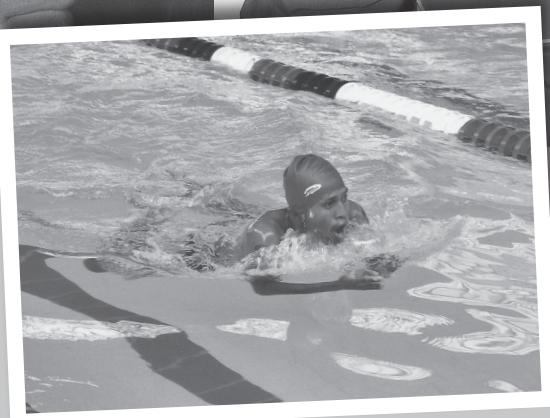
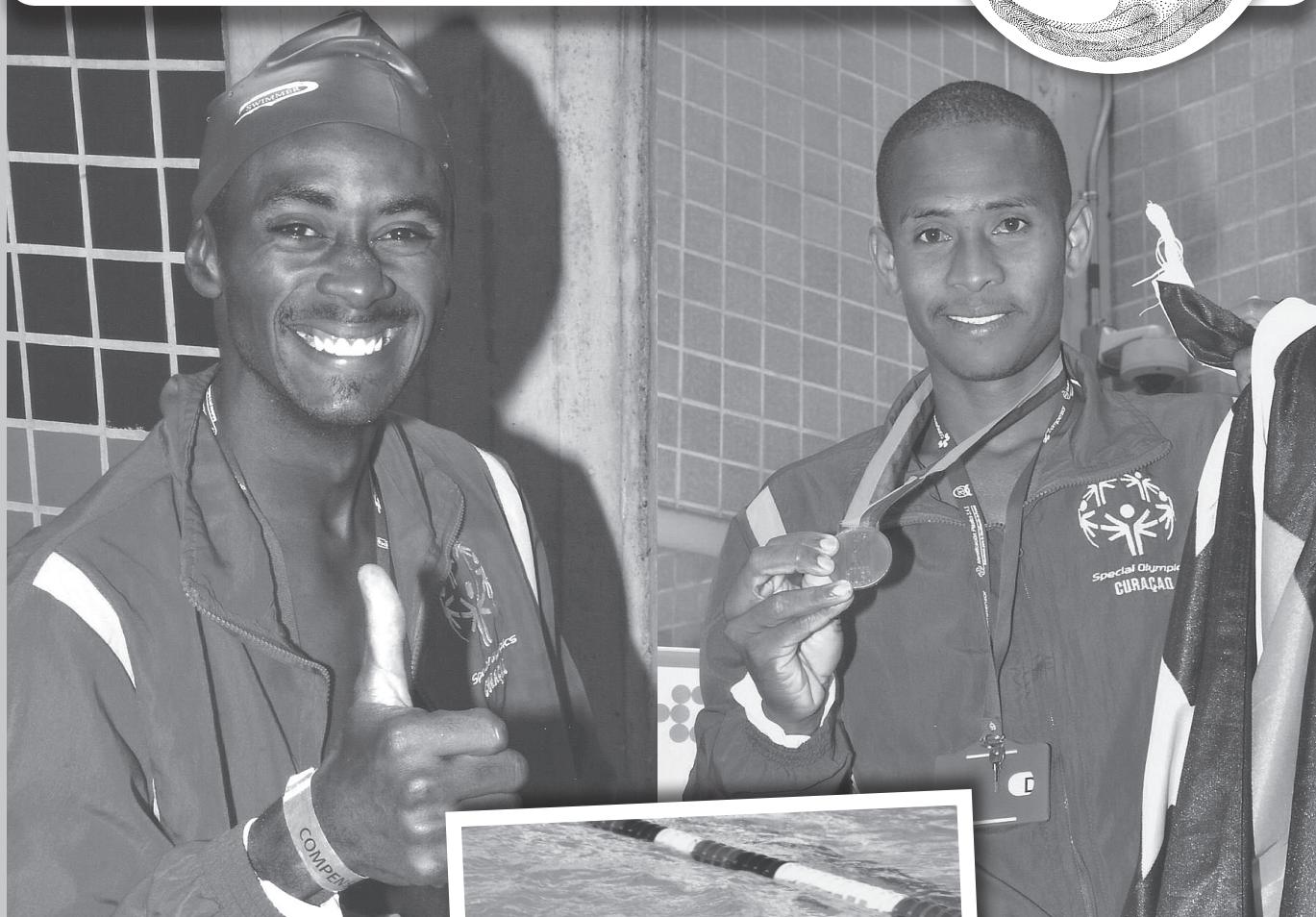

TOTOLIKA

**PARTISIPASHON EKSITOSO
DI TOTOLIKA NA
OLIMPIADES ESPECIALES
BOGOTA COLOMBIA**

REVISTA DI	CONTACTBLAD VAN	MAGAZINE OF	
"Totolika" Asosashon di mayor i amigunan di personanan ku desabilidat mental.	"Totolika" Vereniging van ouders en vrienden van personen met een verstandelijke beperking.	"Totolika" Association of parents and friends of persons with a mental disability.	Redakshon / Redactie / Editors Aminta Srockel & Mia Eisdén
Afiliá na Caribbean Association on mobilizing resources and opportunities for persons with developmental disabilities (CAMRODD).	Aangesloten bij Caribbean Association on mobilizing resources and opportunities for persons with developmental disabilities (CAMRODD).	Affiliated to the Caribbean Association on mobilizing resources and opportunities for persons with developmental disabilities (CAMRODD).	Foto's Pers en Totolika
Afiliá na liga internashonal di Asosashon pa persona ku un desabilidat mental.	Aangesloten bij Inclusion International.	Affiliated to Inclusion International.	Typesetting / Layout I-Design, tel.: 524 8068
Afiliá na Fedemakro.	Aangesloten bij Fedemakro.	Affiliated to Fedemakro.	Printing INTERPRESS N.V.
Trahando en estrecho koperashon ku Fundashon Kontakto, Fundashon Verriet i Special Olympics Curaçao.	Nauw samenwerkend met Fundashon Kontakto, Stichting Verriet en Special Olympics Curaçao.	Working together with Fundashon Kontakto, Foundation Verriet and Special Olympics Curaçao.	Oplage: 3.000 stuks

Beschermer

Dhr. Herman George

DIREKTIVA TOTOLIKA

Presidente
Vice-presidente
1^e Sekretario
2^e Sekretario
1^e Tesorero
2^e Tesorero
Komisario
Presidente Honorario
Miembro di Honor
Organo di Konsulta

Dhr. W. Harms
Sra. M. Fraai-Linzey
Sra. Th. Rudolph
Sra. W. Ralf
Dhr. N. de Haseth
Mw. H. Bonito
Sr. S. Paula
Sra. A. Srockel
Sra. A. Dindial-Schob i
Dhr. T. Linzey †
Sra. A. Loos

Rio Canarioweg 59
Kaya Seru di Milon 60
Creoleweg 3
Kaya C.A. Victorina 24
Scherpenheuvel 14E
Clioweg 11

560-9400/8881827
520-3415
888-0568/520-8484
510-1663
767-6563/699-0883
767-5429

Jongbloed 171

737-8824/561-4138

Sentro Totolika
Kontakto/Wenkel di Fishi I+II
V.S.O. Marieta Alberto
SGR-Groep en Fundashon Verriet
Special Olympics Curaçao
Wegateka Totolika
Informatiecentrum
Sportterrein Mon Repos
Praatgroep Ala Fuerte

Bankrekeningen
E-mail

Sra. Mareva Monte
Sra. Samantha Daal-Laclé
Sra. A. Koster
Sr. Henk Kamsteeg
Sr. Willy Harms
Sra. Miranda Fraai-Linzey
Sra. M. Eisdén
Sr. Kenneth Hennep
Sr. Domingos Mendes
Sra. Tessely Torres
MCB 77171103 / Giro 426555
totolika1@gmail.com

Uteweg z/n
Uteweg z/n
Spanestraat
Christinalaan
Rio Canarioweg 59
Kaya Seru di Milon 60
Uteweg z/n
Uteweg z/n
Tinta Marreweg 8

737-8291
737-6762
736-7600
560-9400/8881827
520-3415
737-8291/fax: 737-2609
513-3739
520-4227
516-5516

KONTENIDO • INHOUD • CONTENTS

INTRODUCTIE.....	3	ONZE GROTE VRIEND EN WELDOENER.....	11
WORLD DOWN SYNDROME DAY	4	ALGUN TEP BALIOSO PA MAYORNAN	12
LEI DI LABIZJAN	6	PARTISIPASHON EKSITOSO DI TOTOLIKA NA OLIMPIADES ESPECIALES	16
NOS PROMESA NA MUCHANAN	8	AFSLUITINGSPRESENTATIE VAN DRAZANS	16
WIE IS RHEIRA ESTANISTA?.....	10		

INTRODUCTIE

Voor u ligt het eerste nummer van het Contactblad van 2017. Behalve de activiteiten, waaronder een gezellig feest tijdens de herdenking van de Wereld Down Syndroomdag en een uitvoering bij Drazans, schenken wij in dit nummer ook aandacht aan de ondersteuning van onze ouders bij de opvoeding van hun kinderen. Wij hebben ondertussen een nieuwe coördinator, mw. Miranda Fraay-Linzey, nadat wij van de vorige coördinator afscheid hadden genomen. Nogmaals dank aan Marelva en veel sterkte toegewenst aan Miranda.

Met de Oudervereniging Fides in Colombia zijn de banden weer verstrekt door de participatie van twee atleten aan de Olympiades Espesiales in Bogota van 10 t/m 17 juni. Zij kwamen terug met 3 medailles. Pabien Wensley en Mitchell!

En wij hebben een goedbezochte Algemene Ledenvergadering achter de rug, waarin onze leden van het reilen en zeilen van de Oudervereniging op de hoogte zijn gebracht.

Wij hebben een zeer druk half jaar voor de boeg. Er staat een vakantieplan voor de cliënten van Kontakto op stapel, een symposium over de Lei di Labizjan, een Bezinningsdag en nog enkele sociale activiteiten.

Wij hopen dat, voordat wij zover zijn, iedereen genoten heeft van een heerlijke vakantie.

Tot slot wensen wij de lezers veel leesgenot. Aan onze vrienden en weldoeners heel veel dank voor hun financiële- en morele steun! ■

INTRODUKSHON

Esaki ta e promé edishon di nos revista pa 2017. Aparte di e aktividatnan manera e konmemorashon di Dia Mundial di Down Síndrome i un presentashon di Drazans nos ta pone atenshon den e edishon aki riba guia pa mayornan den edukashon pa nos yunan. Despues ku nos a tuma despedida di nos kordinadó sra. Marelva Monte, nos tin mientrastantu un kordinadó nobo, sra. Miranda Fraay-Linzey. Un biaha mas danki na Marelva i forsa pa Miranda.

Ku e Asosiashon di Mayor na Colombia nos a reforsá trobe e lasonan dor di partisipashon di dos atleta na Olimpiades Espesiales na Bogota di 10 te 17 di yuni. Nan a regresá Kòrsou ku 3 medaya. Pabien Wensley i Mitchell.

Nos tin un Reunion General bon bishita tras di lomba den kual nos miembranan por a tende tur e baiben di 2016 di Totolika.

Aworakí ta warda nos mitar aña hopi drük. Tin un plan di fakansi di kita sombré pa klientenan di Kontakto, un simposio tokante Lei di Labizjan, un Dia di Reflekshon i algun aktividad sosial mas.

Promé ku nos yega asina leu si, nos ta spera ku tur hende a gosa di un bon fakansi.

Nos ta deseá ku nos lesadónan ta lesa e edishon aki ku hopi smak. Danki na nos amigu i bienechornan pa nan sosten moral i finansiero. ■

INTRODUCTION

Before you lies the first "Contact Magazine" edition for 2017. Apart from the activities, among which a nice party during the World Down Syndrome Day commemoration and a performance by "Drazans", in this edition we will also be paying attention to the support of our parents to the education of their children. In the meantime we have a new coordinator, Ms Miranda Fraay-Linzey, after we had to take leave of our previous coordinator. Once again, our thanks go to Marelva and we wish Miranda much strength.

*Nieuwe coördinator,
mw. Miranda Fraay-Linzey*

The ties with the Parents' Association "Fides" in Colombia were strengthened once again with the participation of two athletes in the "Olympiadas Especiales" in Bogota from June 10th through 17th. Our athletes returned home with three medals. Our congratulations go to Wensley and Mitchell!

And we concluded a well-attended General Members' Meeting, at which our members were informed of the ins and outs of the Parents' Association.

Ahead lies a very busy half-year. In the making is a holiday plan for the clients of "Kontakto", a symposium on the "Lei di Labizjan", a Day of Reflection and a number of other social activities.

We hope that, before all this, everybody will have enjoyed a very pleasant holiday.

Finally we wish you, our readers, much reading pleasure, and to our friends and benefactors we give our sincere thanks for their financial and moral support! ■

World Down Syndrome Day

SELEBRASHON DI DIA MUNDIAL DI DOWN SÍNDROME

Realmente e selebrashon di Dia Mundial di Down Síndrome tabata hopi eksitoso. El a kuminsá dia 19 di mart ku un charla bon bishitá, ku e tópiko "Kon nos por stimulá nos yunan pa kome salu". Totolika a haña un dietista hóben entusiasmá, sra. Rachna Blom, dispuesto pa dediká henter mainta na e enkuentario. Esaki a bai den un esfera hopi sosial, kaminda mayornan a hasi hopi pregunta i interkambiá ku nan ideanan. Konsekuentemente pa Totolika a sirbi te enbes di limonada i a duna un almuerzo salú, esta un burito ku hopi salada.

E fiesta a sigui dia 21 di mart na Hotèl Hilton, kaminda muchanan ku Down Síndrome te 12 aña a pasa masha dushi mes den e pisina di mucha ku weganan di awa bou di guia di Jimmy Hollander den un ambiente masha festivo. Hóben i adultonan huntu ku nan mayornan a subi Paranda Bus despues di a haña un drink i un cup-cake, pa un keiru plasentero. E ambiente tabata treméndó. Klousura di e fiestin tabata den restorant Auqua, kaminda tur hende por a kome algu promé ku bai kas. Tabata un selebrashon eksitoso. Nos lo kier a mira mas mucha ku nan mayor hóben. ■

People with Down syndrome are not always happy and experience a full range of human emotions. Many are highly empathic and can easily be upset by the actions and words of others.

VIERING VAN DE WERELD DOWN SYNDROOMDAG

De viering van de Wereld Down Syndroomdag was werkelijk een heel groot succes. Het begon op 19 maart met een goed bezochte lezing, met als onderwerp 'Hoe kunnen wij onze kinderen stimuleren om gezond te eten'. Totolika had een heel enthousiaste diëtiste mw. Rachna Blom, bereid gevonden om een ochtend aan dit onderwerp te besteden. Dit gebeurde in een sociale sfeer, waar ouders vragen stelden en hun ideeën uitwisselen.

Totolika viert Downsyndroom Dag

Foto: Edsel Stanke

WILLEMSTAD — Oudervereniging Totolika organiseerde gisteren een sociale activiteit in het kader van de Wereld Downsyndroom Dag. In het Hilton Hotel konden kinderen tot twaalf jaar onder begeleiding spelletjes spelen en zwemmen in een pierenbadje. Ook tieners met het syndroom waren welkom en konden met de Parandabus toeren.

Totolika heeft zeer consequent aan het onderwerp thee geserveerd in plaats van limonade en een gezond hapje, namelijk een burrito met veel salade.

Op 21 maart werd het feest voortgezet in Hilton Hotel, waar kinderen met het Down Syndroom tot 12 jaar in en om het kleine zwembad heerlijk onder begeleiding van Jimmy Hollander werden beziggehouden met spelletjes. De sfeer was geweldig.

Nadat iedereen van een drankje en een cup-cake hadden genoten, gingen de jongeren met hun ouders de Parandabus in om hiermee een tochtje te maken onder de gezellige leiding van Alice Loos. Ook hiervan werd uitbundig genoten. Het feest werd met jong en oud tezamen met een hapje besloten in restaurant Aqua. Het was een succesvolle viering. Wij zouden alleen meer participatie van kinderen met hun ouders willen zien. ■

20 JAAR LEI DI LABIZJAN

toen Minister van Gezondheid, kwam met een wet, de AVBZ, die bepaalde, dat mensen met een beperking de zorg moesten ontvangen waar ze recht op hadden. Deze zorg zou gefinancierd moeten worden uit het AVBZ-fonds. Hieraan moest iedereen, die werkzaam was een premie afdragen, evenals zijn werkgever. De Overheid zou ook een gedeelte bijdragen. Dit fonds kreeg de naam Lei di Labizjan en betekende een enorme vooruitgang voor de gehandicaptenzorg. Met die wet was deze zorg een reuze stap vooruitgegaan namelijk "van gunst naar recht". De zorgvoorzieningen die na die tijd zijn opgezet, konden veel sneller afgehandeld worden, omdat ze niet de lange weg naar het Eilandgebied hoefden af te leggen.

Maar hoe is het in de loop der jaren gegaan met dit fonds?

Er zijn inderdaad een groot aantal voorzieningen opgezet, doch deze waren en zijn nog steeds afhankelijk van initiatieven en het doorzettingsvermogen van zorgaannemers en pressiegroepen zoals de Oudervereniging Totolika en anderen. Vandaar dat de toegang tot zorg binnen de gehandicaptenzorg zowel de verstandelijke als de lichamelijke en zintuiglijke niet gewaarborgd is. Daar komt nog bij dat er vanuit de Overheid geen gehandicaptenbeleid is uitgestippeld.

De zorgvoorzieningen die vóór 1997 waren opgezet werden gesubsidieerd door het Eilandgebied Curaçao. Voor elk project, welke werd aangevraagd, was het "even" afwachten, of dit verzoek werd gehonoreerd. In 1997 kwam daar verandering in. Dhr. Stanley Inderson,

In het zorgvoorzieningaanbod zijn daarom heel veel hiaten. Als we alleen maar kijken naar de zorg voor personen met een verstandelijke beperking zijn de voornaamste wel:

- de enorme wachtlijsten voor dagbesteding,
- de enorme wachtlijsten voor woonvoorzieningen,
- onvoldoende ambulante zorg en pedagogische gezinsondersteuning etc. etc.

Het AVBZ Fonds dat opgezet was opdat mensen met een beperking een volwaardig leven kunnen leiden, is een soort "grabbelton" geworden, waaruit andere fondsen (AOV) die noodlijdend zijn en opgekrikht worden.

Ook personen met een lichamelijke en zintuiglijke beperking lijden eronder. De Oudervereniging Totolika heeft daarom het initiatief genomen om een symposium te houden waar de financiële kant van de zorg onder de aandacht wordt gebracht. Dit zal in het laatste weekend plaatsvinden op een nader te bepalen datum.

Wij hopen dan op een massale opkomst van zorginstellingen.

LEI DI LABIZJAN SERVICES FOR PERSONS WITH DISABILITIES

The care services set up prior to 1997 were subsidized by the Curaçao Island Territory. For every project applied for, one had to "wait patiently" to see if one's application would be granted. In 1997 things changed. Mr. Stanley Inderson, at the time Healthcare Minister, introduced an Act, the so-called "AVBZ" ("General Special Medical Insurance" Act), which stipulated that people with a limitation had to receive the care to which they were entitled. This care would have to be financed by the "AVBZ-fund". All employed persons, as also their employers, would have to contribute to this new fund. Government would also contribute in part. This fund was given the name of "Lei di Labizjan", and meant enormous progress in the care of persons with a limitation. The new Act boosted things enormously, namely promoting this care from "favor" to "right". The care services set up after that time could be dealt with much more swiftly, because they were not obliged to go the lengthy Island-Territory route.

But how did this fund develop in the course of the years?

A great many services were indeed launched, but these were and still are dependent on the initiatives and perseverance of care providers and pressure groups such as the Totolika Parents' Association. This is why access to facilities within the handicaps-care, as regards the mental, physical and sensory aspects, is not guaranteed. Add to this, the fact that on the part of the Government no policy regarding the handicapped has been delineated.

As a result there are a great many gaps in the supply sphere of care services and facilities. If we just consider the care for persons with a mental limitation, the most salient aspects are indeed:

- The huge waiting-lists for day-care activities
- The enormous waiting-lists for residential facilities
- Inadequate ambulatory care and pedagogical family support, etc. etc.

The AVBZ-fund that was set up in order for persons with a limitation to be able to lead a fulfilling life became a kind of "grab bag" out of which other funds ("AOV" ...) that find themselves in distressed situations are "jacked up" financially.

Also persons with a physical and sensory limitation suffer as a result of this situation. Therefore the Totolika Parents' Association took the initiative to organize a symposium to bring the financial side of the care services to the fore. This will take place on a later date to be determined.

We sincerely hope that the attendance of the care institutions will be massive.

NOS PROMESA NA MUCHANAN DI KÒRSOU?

Nos como mayornan I kuidadonan di muchanan di Kòrsou, ta primintí di aktua y pensa na mihó interes di fundeshi di nos pais.

Nos ta konsiente ku nos yunan, speshalmente esnan bou di edat di 9, tin nesesidat di nos amor konsistente, nos apoyo y protekshon pa garantisá nan desaroyo total. Ta pa e motibunan ei:

Nos ta primintí di skucha soñonan y prekupashonnan di nos muchanan pasobra si nos no sa esakinan, nos lo no por yudanan.

- • -

Nos ta primintí di vigilá nos muchanan I protehá nan kontra maltrato y morto kousá pa sea aksidente, kandela òf violensha tantu paden como pafó di kas, skol y tur otro kaminda.

- • -

Nos ta primintí di regularmente pone tempu disponibel pa hunga y hari ku nos yunan, pasobra ta asina nan ta siña balor di kompartí, siña ku tin regla, ehrsé pasenshi y otro habilidatnan sosial.

- • -

Nos ta primintí di promové disiplina personal den e muchanan dor di duna bon ehèmpel den resolvementu di konflikto, demonstrá bon manera, y nutri balornan moral y spiritual.

- • -

Nos ta primintí di evitá palabranan brutu y kastigu sin motibu na nos yunan y di pidi despensa ora nos faya y herida nan sentimantu.

- • -

Nos ta primintí di karga enseñansa y logronan di nos yunan dor di perkurá pa nan ta bon di salú I meskos tambe un bon nutrishon y un ambiente limpi y sigur i ku ta stimulá nan.

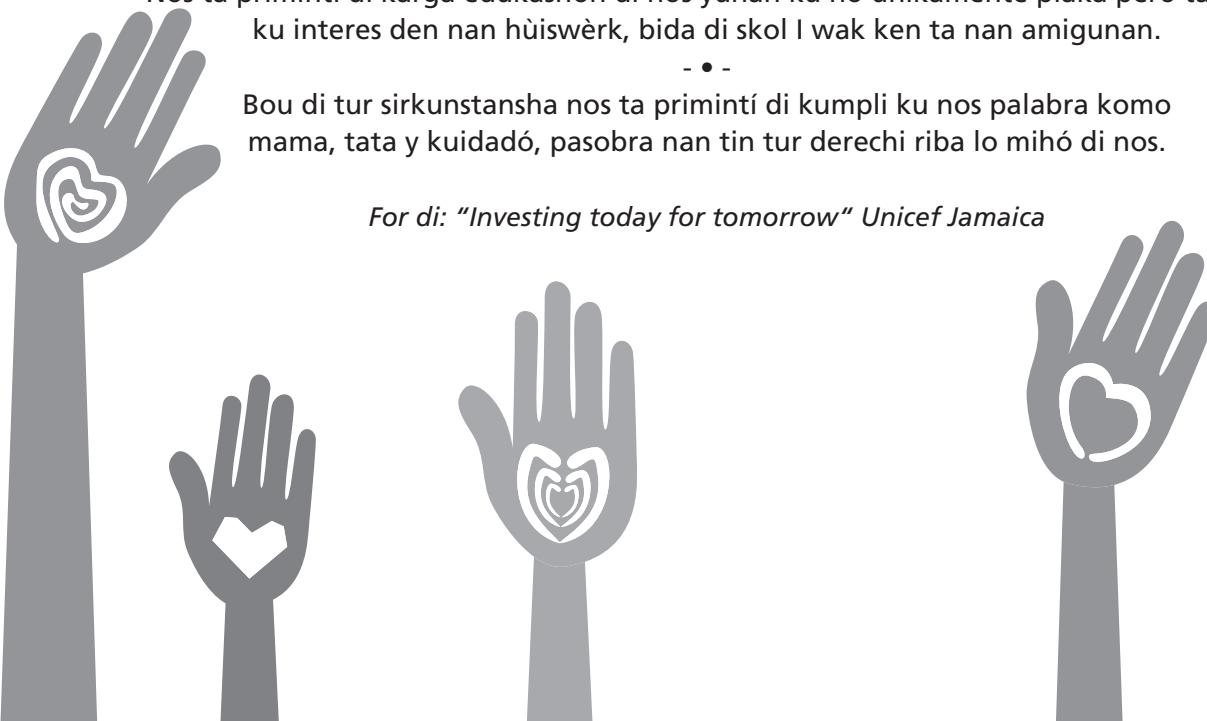
- • -

Nos ta primintí di karga edukashon di nos yunan ku no únikamente plaka pero tambe ku interes den nan hùiswèrk, bida di skol I wak ken ta nan amigunan.

- • -

Bou di tur sirkunstansha nos ta primintí di kumpli ku nos palabra como mama, tata y kuidadó, pasobra nan tin tur derechi riba lo mihó di nos.

For di: "Investing today for tomorrow" Unicef Jamaica

OUR PLEDGE TO OUR CHILDREN

We, parents and caregivers, pledge to think and act in the best interests of our nation's foundation. We know that young children, especially below the age of nine, need our consistent love, support and protection to ensure their full development. Therefore:

We pledge to listen to the **dreams and concerns** of our children, for unless we know of these, we cannot help with them.

- • -

We pledge to **supervise our children and protect them** from being killed or hurt by fires, accidents or violence in and outside our homes, schools and communities.

- • -

We pledge to **set aside regular time to play and laugh** with our children, for it is through play that children can learn sharing, rules, patience, and other social skills.

- • -

We pledge to **promote self-discipline** in children by setting good examples in resolving conflicts, modelling respect and good manners, and nurturing moral and spiritual values.

- • -

We pledge to **avoid harsh words and unfair punishment** of our children, and to apologize when we make mistakes and hurt their feelings.

- • -

We pledge to support our children's **learning and achievement** by ensuring that they have good health and nutrition, as well as clean, safe and stimulating environments.

- • -

We pledge to support our children's **education** not only with our money but with interest in their homework, school life and friends.

- • -

Under all conditions, we pledge to keep our promises to our children as mothers, fathers and guardians, for they are entitled to the best of us.

From: "Investing today or tomorrow" Unicef Jamaica

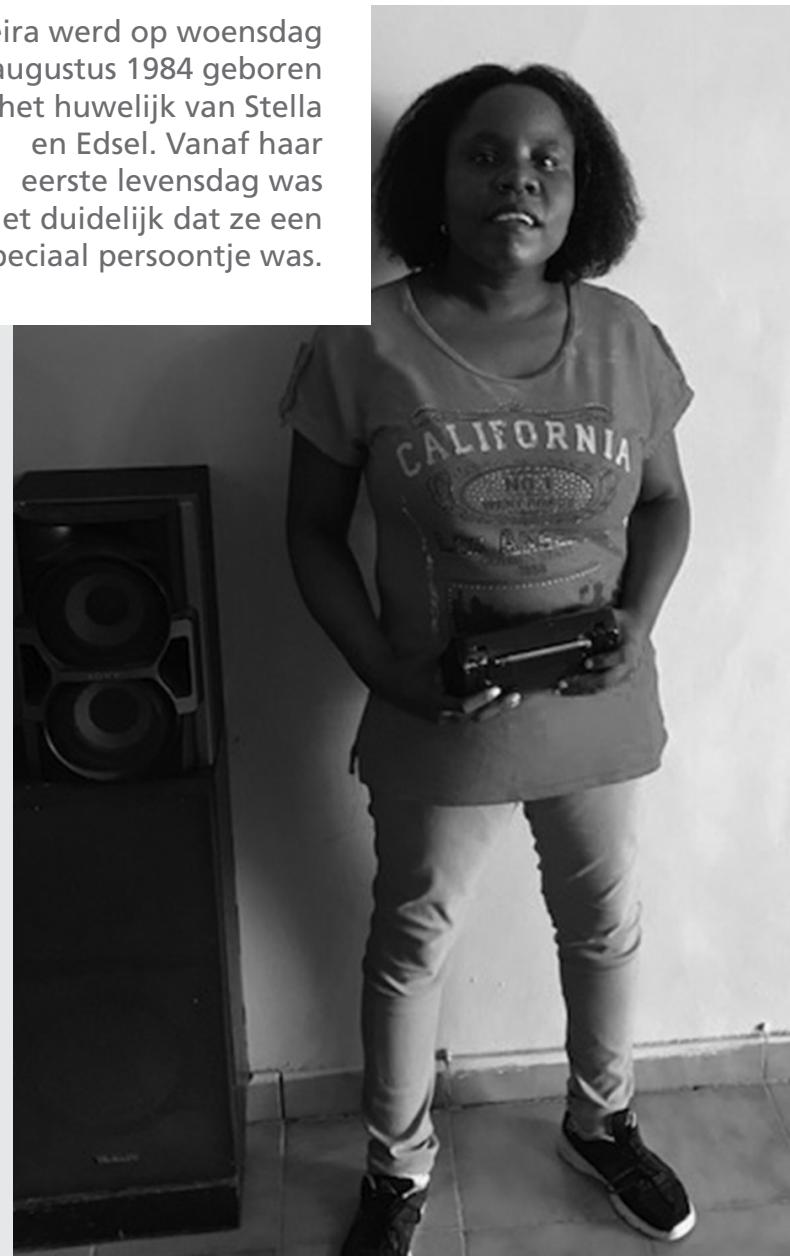
WIE IS RHEIRA ESTANISTA?

Nadat de artsen haar hadden onderzocht, bleek dat zij geboren was met een opeenhoping van overtollig hersenvocht. Deze toestand brengt een abnormale groei van de schedel met zich mee. Vier maanden na haar geboorte, in december '84, werd Rheira door de neurochirurg dr. Boy Winkel onderworpen aan een succesvolle operatie, waardoor de druk van de vloeistof in de schedel werd geregeld. In de loop van haar eerste jaren, kreeg Rheira geregeld epilepsie-aanvallen, met als gevolg dat ze vaan het ziekenhuis in en uit was. Ze kenden haar allemaal door haar joviale en blije, en zelfs een beetje familiaire karakter. En zelfs nu ze groter is, is ze heel vriendelijk met alle mensen die ze kent.

Haar mentale ontwikkeling echter liep niet gelijk met haar leeftijd en lichamelijke ontwikkeling. Dus als je Rheira ziet, zal je op het eerste gezicht niet merken en ook niet meteen geloven dat ze een persoon met een verstandelijke beperking is.

Toen ze 6 jaar was, werd ze op de Pasadia geplaatst, in Emmastad en met ongeveer 18 jaar ging ze over naar Centro Inge Boutier, waar ze elke ochtend vrolijk naar toe gaat.

Rheira werd op woensdag 15 augustus 1984 geboren uit het huwelijk van Stella en Edsel. Vanaf haar eerste levensdag was het duidelijk dat ze een speciaal persoontje was.

Haar liefste hobbies zijn:

Naar de T.V. kijken en naar de talkshows op de radio luisteren, waarvan zij met een indrukwekkende aandacht en precisie weet wanneer en op welk radiostation ze die moet aanzetten. Elke zondag volgt Rheira alle uitzendingen van de Missen zowel op de radio als op de T.V.

Sparky, een van onze honden is haar lievelingsdier en ze speelt er de hele dag mee op haar unieke manier.

KEN TA RHEIRA ESTANISTA?

Rheira a nase djarason dia 15 di ougùstùs 1984 for di matrimonio di Stella y Edsel. For di su promé dia tabata visto ku e ta un persona speshal.

Despues ku médkonan a samin'é a resultá ku ela nase ku akumulashon eksesivo di su líkido di selebre. E kondishon aki ta trese kuné un kresementu apnornal di e kráneo. Despues di kuater luna di su nacementu, esta na desèmber 1984, e neurosirugáno Dr. Boy Winkel a someté Rheira na un operashon eksitoso ku kual operashon a logra regulá e preshon di e líkido kraneal. Den transkurso di Rheira su promé añanan regularmente e

tabata haña atakenan di epilepsia ku konsekuensha ku masha hopi biaha e tabata drenta i sali hospital. Ela bira masha konosí i kerí pa e personal di departamento pa mucha. Tur tabata konoséle pa su karakter jovial i kontentu I te hasta un poko familiar. I te ainda na grandi aki e ta hopi amabel ku tur hende ku e konosé.

Su desaroyo mental si no a kana pareu ku su edat i desaroyo korporal. Pues si bo mira Rheira na promé bista lo bo no ripara , ni kere mes ora ku e ta un persona speshal ku limitashon mental. Na edat di 6 aña ela drenta Pasadia na Emmastad I tempu ku e tabatin aproksimadamente 18 ela pasa pa Sentro Inge Boutier,

kaminda e ta lanta tur dia pa bai ku masha smak.

Su pasatempunán preferí ta:

Mira televisor i skucha talkshownan na radio. Nan tur e ta sintonisá ku un atenshon y presishon impresionante ya ku e sa eksaktamente ki ora i na kua emisora nan ta pasa. Tur djadumingu mainta Rheira ta sintonisá tur transmision di Santu Sakrifisio di Misa tantu na Radio como na televison.

LIO CAPRILES

... ONZE GROTE VRIEND EN WELDOENER

Op 4 januari overleed onze vriend en weldoener Lio Capriles. Vanaf de oprichting van onze vereniging in 1973 heeft wijlen Paps Capriles ons niet alleen financieel maar vooral ook moreel gesteund. Wij zullen hem steeds in ere houden.

Riba 4 di yanüari nos amigu i bienestar Lio Capriles a bai laga nos. For di nos kuminsamentu na 1973 di nos asosiashon, difuntu Sr. Capriles a duna Totolika no solamente sostén finansiero pero tambe sostén moral. E lo keda semper den nos pensamentu.

ALGUN TEP BALIOSO PA MAYORNAH

3

Perkurá pa bo tin kos di hunga I buki den kas ku ta stimulá bo yunan lesa I pensa. Tuma tempu pa lesa pa e yunan I hunga ku nan.

Manda bo yunan for di tempran I regularmente un skol ku ta funshoná adekuadamente pa yuda nan siña.

Traha huntu ku e skol pa yuda hasiele lo mihó posibel.

1

Brasa bo yunan, bisa nan kuantu bo stima nan i papia ku nan i skucha nan i dediká tempu na nan tur dia.

2

Si bo mester ta leu for di bo yunan, perkurá pa e hendenan ku ta kuida nan ta stima nan hopi. Keda den kontakto ku nan frekuentemente pa nan sa ku ainda bo ta stima nan.

4**5**

Manda bo yunan aktividatnan ku ta supervisá pa adultonan. Bai misa ku e muchanan.

6

Wak pa kaminda e muchanan ta hunga semper ta safe. Semper mester tin un adulto pa supervisá nan.

7

Bai lès pa mayor òf konsultoria pa mayor pa haña sa kon ta mihó manera pa lanta mucha. Siña métodonan nobo pa disipliná mucha sin tin mester di dalnan òf herida nan sentimentunan.

8

Kuida bo mes. Kome salu I sosegá bon. De bes en kuando tuma un tempu liber di e trabou di lanta mucha.

9

Ki ora bo tin problema familiar pa ku edukashon di mucha, konsulta ku otro hende manera entre otro un famia yegá, un eksperto den e materia òf un religioso.

10

Ki ora bo yu tin problema ku salú, komportashon òf siñamentu, konsultá un bes ku un eksperto riba e tereno konserní.

Gosa di ta un mayor. Ta un trabou hopi bunita i ku ta rekompensá!

SOME USEFUL GUIDELINES FOR PARENTS

3

Have toys and books in your home that help your children to learn and to think. Spend time reading to your children and playing with them.

Send your children early and regularly to a school that is set-up properly to help your children learn. Work with your child's school to make it the best it can be.

1

Hug your children, tell them that you love them and spend time talking with them and listening to them every day.

2

If you have to be away from children, make sure that the people who care for them will love them very much. Keep in touch with them often so that they know you still love and care for them.

4

5

Send your children to activities that are supervised by an adult. Go with your children to church

6

Make sure your home and your children's play area are safe. There should always be an adult in charge of young children.

7

Go to parenting classes or talk to a family counselor to learn more about parenting. Learn new ways to discipline children without hitting them or hurting their feelings.

8

Take good care of yourself, eat healthily and get rest. Take a break from parenting every now and then.

9

Whenever you have family problems with parenting get help and advice from a close family friend, a family counsellor or a pastor.

10

Whenever your child has health, learning or behaviour problems, get help from your family doctor, clinic nurse, your child's teacher, a family friend or a family counsellor as early as possible.

Enjoy being a parent, it is a wonderful and rewarding job!

PARTISIPASHON EKSITOSO DI TOTOLIKA NA OLIMPIADES ESPECIALES

Di 3 te 10 di yüni, dos di nos atletanan a biaha pa Colombia huntu ku nan coach pa partisipá na Olimpiades Especiales di Fides. Fides ta un Asosiashon di Mayor di Colombia ku tur aña ta organisá aktividatnan regional, ku partisipashon di tantu paisnan di Sur- komo di Sentral Amerika. Kada aña pasa e aktividatnan ta sea di deporte òf di arte.

Mitchell i Wensley a regresá Kòrsou ku 3 medaya i a reforsá lasonan di amistat entre Kòrsou i Colombia.

SUCCESVOLLE DEELNAME VAN TOTOLIKA AAN OLIMPIADAS SPESIALES VAN FIDES

Van 3 tot en met 10 juni zijn 2 van onze atleten met hun coach naar Bogota afgereisd voor deelname aan de Olimpiadas Espesiales. Fides de Oudervereniging van Colombia organiseert elk jaar activiteiten waar zowel Zuid Amerikaanse als Midden-Amerikaanse landen aan mee doen. Deze activiteiten zijn om het jaar in het kader van sport of in het kader van kunst.

Mitchell en Wensley hebben 3 medailles in de wacht gesleept, en hebben de banden met Fides weer versterkt.

Afsluitings- presentatie van Drazans

Met financiële hulp van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied en van Reda Sosial heeft Totolika met Drazans een project gedraaid van september 2016 tot juli 2017. Dit project omvatte theaterlessen voor 10 kinderen van 7 tot 12 jaar, waarbij ze één keer per week vanuit school naar Kura di Arte werden gebracht om daar de toneellessen te volgen. Op 20 mei vond er een presentatie plaats waarbij onze artiesten konden laten zien, wat ze in de voorgaande maanden geleerd hadden. Het was een toneelstukje over:

*“Wie goed doet,
goed ontmoet”*

De kinderen deden hun uiterste best om goed voor de dag te komen.

Wij willen onze hartelijke dank uitspreken aan onze sponsors, Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied en Reda Sosial, en natuurlijk aan Drazans voor de coördinatie van het project, waar vooral de kinderen van genoten hebben.

En daar ging het om!